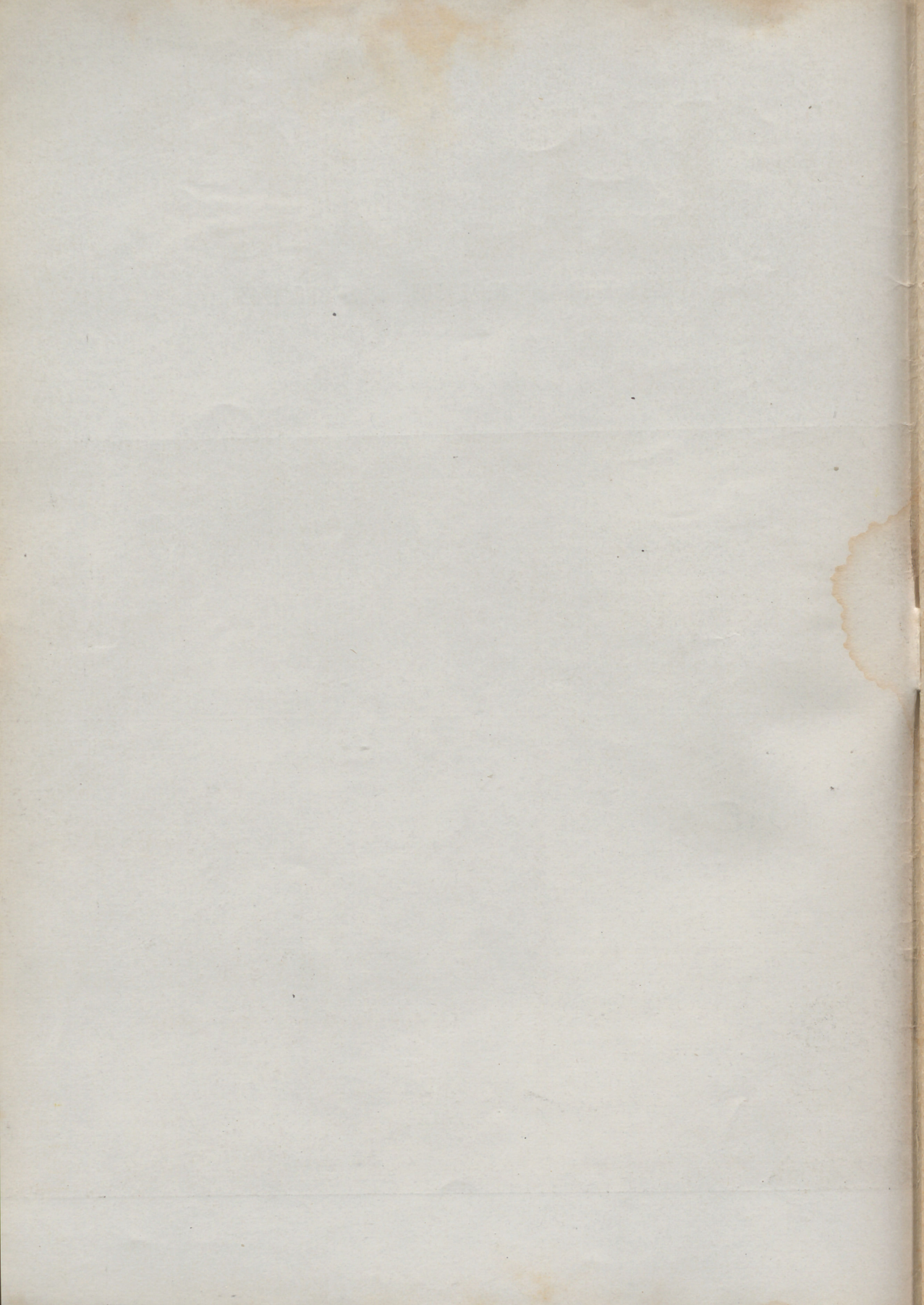

LLUC

ANY XLIII • NÚM. 505 • MARÇ 1963

RAVENTOS

ARTE LITURGICO

ORFEBRERIA

DECORACION

ESCULTURA

VIDRIERAS

MARMOLES

FABRICA Y OFICINAS:

SANTIAGO APOSTOL, 55 - 57

TELEF. 2055604

HOSPITALET DE LLOBREGAT

BARCELONA

REPTE. EN PALMA DE MALLORCA

J. SOREL

ZAVELLA, 25 - ENT.º - TELEF. 16964

LES CARTES QUE REBEM

Fredes i calentes

Sr. Director de «Lluc».

He llegides en LLUC del gener d'enguany, les cartes fredes i calentes.

Diré que esper amb plaer l'arribada a ca-nostra de la revista LLUC, autèntica VEU DE MALLORCA.

No es decanta a cap extrem, i pot ésser llegida per tothom. I té com a mèrit una amplitud d'ales, que com lleugera gavina, fa camí blau, per dur missatge de germanor més enllà de les Illes.

La Secció Popular, no és fullatge ni brancatge, és soca i saba, i la veu escoltada, no és la d'un esquellot esquerdat, és l'ànima de Mallorca feta música.

Els seus temes i orientació estan a l'ordre del món evolutiu actual. El seu Cristianisme com desitja la majoria, i ens hi mena de la mà el nostre actual Papa Joan XXIII.

Atentament,

JOAN PONS

(Barcelona, 23 febrer 1963).

La nomenclatura dels hotels

Sr. Director de la revista «LLUC»:

Perdone me meta en un terreno que me parece vedado, pero amparándome en mi condición de mallorquín adoptivo me permito llamar la atención sobre una

MELIA

A. V. T. 8 - G. A.
VIAJES A FORFAIT
EXCURSIONES POR ESPAÑA
Y EXTRANJERO
ORGANIZACION DE PEREGRINA-
CIONES
BILLETES AVION, BARCO, TREN
RESERVA DE HOTELES
COCHES ALQUILER SIN CONDUCTOR
Paseo Generalísimo, 74 - Tels. 14006 y 15966
Hall Bahía Palace - Tel. 32018

*Confecciones de Lencería fina
Bordados a mano*

Alfredo Bonet

Sucesor de Manuel Bonet

*San Nicolás, 15 - Veri, 2 - Puigdorfila
Teléfono 22117*

PALMA DE MALLORCA

Sastrería Eclesiástica

— Pedro García —

*Extenso surtido en toda clase de
géneros eclesiásticos.*

*Bonetes, Sombreros, Fajas, Cuellos, Paños,
Cíngulos, Portaviáticos, Vinajeras. Crisme-
ras, etc.*

*Calle Morey, 21 - Teléf. 12137
Palma de Mallorca*

**FABRICAS DE VIDRIO HUECO
Y MEDIO CRISTAL**

**Especialidad en vidrio S-NEUTRO Y CO-
RRIENTE para envases de bebidas carbónicas,
cervezas y laboratorio.**

**ESTABLECIMIENTOS
Y VIDRIERIAS LLOFRIU, S.A.**

CASA FUNDADA EN 1860

BARCELONA MADRID
Balmes, 23 Av. José Antonio, 54-2.º-n.º 1
Tel. 2214044 Tel. 2473317

PALMA DE MALLORCA VALENCIA
Industria, 114 Félix Pizcueta, 16
Tel. 31740 / 41 Tel. 223663

LES CARTES QUE REBEM

noticia leída en la prensa diaria, que realmente no deja de contrastar con la manera de hacer que se viene practicando en Mallorca. Me refiero a que en León —sí, en plena meseta castellana— se convocó un concurso público, con un primer premio de 10.000 pesetas, con la finalidad de encontrar un nombre adecuado comercial y geográficamente a un hotel a punto de inaugurarse.

Ignoro el resultado de tal concurso, pero cabe suponer que lo sabroso de la recompensa no dejaría de producir sus frutos, materializados en un nombre sonoro y castizo, que sea el legítimo representante del susodicho hotel leonés. Ahora viene el contraste con lo habitual entre nosotros, que en esto de hoteles —modestia aparte— poco tenemos que aprender de ninguna provincia peninsular. Pero nuestra pericia e iniciativa parece se para o se limita a lo material, a lo comercial, a lo puramente empírico, dando poca importancia a lo otro, que si bien no se palpa, es lo que informa y da vida a lo primero.

Ciñéndonos al asunto que nos ocupa, cualquier experimentado no dejará de observar bastante vulgaridad en la nomenclatura hotelera, la mayoría sostenida a base de los manidos *palaces* y demás atributos que, hay que reconocerlo, no dejan de poseer su señuelo. Hay excepciones, pero no son más que esto, excepciones. Lo general, a la vista está.

Y nada más. Que se conserve la vista comercial de nuestros hoteleros y que estos comprendan la actitud de los que sin serlo ni directa ni indirectamente, no quieren para ellos sino lo mejor, entre lo

LES CARTES QUE REBEM

---

qual se cuenta nuestra admiración y amistad.

Un cordial saludo de su amigo y s. s.

ENRIQUE BASTILLO

La revista «LLUC» agraeix:

... Al «Correo Catalán», de Barcelona, que ha publicat un dens i llarg article sota el títol La revista «Lluc», a la secció El hombre por la palabra, i del qual és autor Francesc de B. Moll.

... A la revista «Ressorgiment» de Buenos Aires, que en el seu número del passat novembre se refereix amb frases d'alabança a la nostra revista, i difón per l'Amèrica els esforços que feim per millorar-la.

... A la revista «Serra d'or» de Montserrat que en cada número dóna compte de les nostres activitats i dels treballs que són publicats a la revista «Lluc».

... A la prestigiosa societat «Omnium Cultural» de Barcelona per diverses cartes d'estímul i encoratjament.

... A molts de lectors i anunciants per les seves proves d'afecte que ens demostren.

... I a tots els qui ens critiquen, també, perquè ens ajuden a superar-nos i a treballar amb més entusiasme.

FÁBRICA DE CADENAS EN
ORO, PLATA CHAPEADO
ORO Y METAL PLATEADO

CLAUDIO POMAR

Francisco Pizarro, 101 - S. Miguel, 73
Tel. 11975 - Apartado 107
PALMA DE MALLORCA

PLATERIA VARIOS ESTILOS,
ORFEBRERIA ARTISTICA,
ESPECIALIDAD EN OBRAS
DE ARTE RELIGIOSO
JOYERIA CODA DE
LUIS CODA

BROSSA Y JAIME III
TEL. 12517
PALMA DE MALLORCA

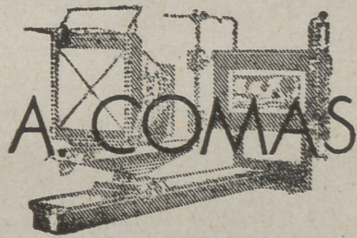
Bordados Horrach
Artesania Religiosa

Despacho: Gabriel Carbonell, 116
Tel. 22377

Caller: Aragón, 50-2.º - Tel. 24026
Gran surtid en Fuegos Casulla,
estolas, aplicaciones, etc.

Se reciben encargos para bordados
de todos colores.

Fotografados

Reproducción de transparencias en color
Miso 1,61 - interior. Tel. 13952 - Palma

GEVAERT

**EL COLOR DE LOS
MIL COLORES**

FANTASIAS
PARA
ALTA
COSTURA

casa

Alexandri

FABRICA DE MARCOS - MINIATURAS
TRABAJOS DE ARTESANIA EN HIERRO
FORJADO Y EN METAL DORADO
Y ARTICULOS PARA REGALO

ROSELLON, 372

BARCELONA (13)

TELEF. 257-8826

LLUC

ANY XLIII • NÚM. 505 • MARÇ 1963

REVISTA MENSUAL

Director: P. Cristòfor Veny, M. SS. CC.

Amb llicència eclesiàstica

SUMARI

81 **Les cartes que rebem**

Déu vos guard

86 *Els Cursets de Cristiandat*, per Miquel Gayà

91 *Opinió acatólica sobre el Concilio*, por Juan Genovard, M. SS. CC.

Hagiografia

95 *El silenci de Sant Josep*, per Josep Verd, M. SS. CC.

Agricultura

98 *Les oliveres de Mallorca*, per Guillem Matheu, M. SS. CC.

Coses nostres

101 *Cançó de Març*. Poesia per Guillem Colom

101 *Els Nostres Llibres*. Recensions per Ramon Ballester, M. SS. CC i Josep Maria Llompart

104 *Vida Cultural*

Temes d'art

106 *Una entrevista amb el pintor Bernat Ribot*, per Josep Bauçà i Pisà

109 *Les exposicions*, per J. B. P.

Lluc per Mallorca...

110 *Informació del Santuari*

Secció popular

113 *Dos glosadors qui valien per quatre*, per Miquell Ferrà i Martorell

115 *Coverbos de moda*

A LA PORTADA: «Tardor a Puigpunyent». Tela de Bernat Ribot (92 x 73 cms.). Figurarà a l'exposició del pintor a celebrar al Cercle de Belles Arts de Palma, del 6 al 19 del vinent mes d'abril.

Els Cursets de Cristiandat

ELS Cursets de Cristiandat han guanyat, avui, una maduresa i una plenitud altament exemplars: em sembla inútil –potser improcedent i tot– esquivar de parlar-ne. Jo diria que, haver assistit a un Curset, és haver anat a viure una de les experiències més fecundes.

Personalment, m'havia cridat l'atenció el canvi radical d'alguns amics de professió que hi havien assistit, i, principalment, el poder comprovar que aquest canvi, a més de durador, encloïa, eficaçment, totes les estructures interiors i exteriors de l'individu. Davant els problemes, que, malgrat la meva formació cristiana, em feien mirar la vida amb un neguit cada dia més punyent, algú m'assegurava que en haver assistit a un Curset, aleshores ho veuria tot d'una altra manera. Jo que, en la meva adolescència, havia rebut una sòlida instrucció religiosa, em preguntava «què» podria veure, de nou, en les coses, que no ho pogués veure així mateix sense anar al Curset.

Després he pogut comprovar que no basta saber una doctrina. L'hem d'aprendre de viure, aquesta doctrina. I per aprendre-la de viure, se'ns exigeixen abans dues coses: una renúncia, i una entrega.

Hem de renunciar una miqueta a la nostra presumpció personal de creure que ja sabem prou; i hem de practicar una miqueta l'entrega a Aquell que per salvar-nos s'entregà Ell mateix.

L'home que ha assistit a un Curset sempre beneeix l'hora i l'esforç d'aquesta renúncia i d'aquesta entrega. Per un granet que hi hem posat, hem rebut una muntanya de satisfaccions.

* * *

Algú s'estranya i demana que li expliquin com és possible que en tres dies un home pugui experimentar aquest canvi tan radical en totes les seves estructures anímiques; i que, d'uns cristians trists i amargats, en tornin sovint uns homes electritzats d'alegria, que tremolen d'una fe incontenible, i que escandalitzen,

potser, amb el desbordament d'una conversa no gens fàcil d'entendre. És allò: els qui tornen d'un Curset, veuen la vida d'una altra manera, i totes les explicacions que donen, no basten per convèncer els qui no han entrat en el secret.

Endebades intentaríem de contestar. Una explicació humana resulta difícil, perquè els primers que queden sorpresos són els mateixos que hi assisteixen, i fins els sacerdots i professors seglars del Curset. És ver que hi ha un enfocament admirable en la temàtica que s'hi ensenya. També és ver que hi ha una tècnica que, en termes pedagògics, qualificariem de molt avançada. Però tot això no ens convenç ni d'un bon tros. En primer lloc, els temes no són cap novetat per als coneixedors de la teologia; i la tècnica, en tot allò que té d'humà, no deixa de tenir les seves falles i possibilitats de millorar encara. Hi ha, doncs, una desproporció entre els mitjans i els resultats. Hem de cercar l'explicació per un altre costat.

Algú diu —ben intencionadament, per cert— si, als qui van al Curset, se'ls hipnotitza, o cosa per l'estil. Després de la meva experiència, i per més que jo em podria sentir un d'aquests hipnotitzats, he de manifestar que la idea d'un possible hipnotisme no em sembla gens adequada ni menys, encara, convincent.

Resulta, per tant, molt difícil d'entrar en el secret d'aquest èxit dels Cursets de Cristiandat. També es parla, amb aguda facècia, d'unes «píndoles». Es diuen coses per a tots els gusts. No m'estranya la repugnància que moltes persones senten abans d'anar-hi: senten com una impressió que seran sotmeses a un «tractament». I sovint, els qui ja s'hi han inscrit, tornen, o proven de tornar, arrera. I si més no, es blinden, es parapeten darrera la pròpia trinxera. Sovint, també, i degut a aquest blindatge espiritual, algú no s'acaba de rendir en cap dels tres dies. El rendiment ve després, al quart dia, quan ja són altre cop a casa i un pot obrar de cara a cara amb Déu, sense donar el braç a tòrcer als professors que l'han volgut convèncer. I allavors una cosa resulta clara i sense secrets: que la repugnància d'abans d'anar-hi es converteix després en una indicible satisfacció. ¿D'on prové aquesta satisfacció incontenible, aquest devessall d'alegria? Altra vegada topam amb el secret.

En el Curset —diguem-ho abans que tot— són ensenyades als oients unes quantes veritats fonamentals: la nostra filiació divina, que Crist és germà nostre, i que tots nosaltres som temples vivents de l'Esperit Sant. Però aquestes veritats ja Sant Pau les va ensenyar, i les Cartes de Sant Pau tenen més de dinou segles.

Potser un dels secrets de l'èxit d'un Curset sigui la convivència amb diversos altres homes —de quaranta a cinquanta—, a fi de «viure» intensament,

DÉU VOS GUARD

---

tots plegats, aquestes veritats; o sia, la nostra gran «Comunió» cristiana: la nostra vida d'unió en Crist, i d'unió amb els germans als quals hem d'estimar i servir com al mateix Crist. Al Curset s'aprèn i se viu el vell lema paulí: ni grec ni jueu, ni senyor ni servent, ni home ni dona; tots som un sol Cos en Crist Jesús.

Els dies del Curset són uns dies atapeïts: se viu i se conviu intensament. Se viuen uns dies d'estudi profund i d'oració fervent. Les invocacions a l'Esperit Sant hi tenen una vigència inusitada. Sobretot això: s'hi fa molta d'oració. I s'hi ensenya, principalment, a fer oració; a tractar amb Déu, a acudir a Jesús –vivent en el Sagrari–, a resoldre amb Ell els nostres problemes, a viure la fe, i a vibrar davant les realitats miraculoses que aquesta fe comporta.

També se compta –i això és més vital, encara– amb l'oració –massiva, diríem– de milers d'homes que ja abans passaren pel Curset, de les religioses de clausura a les quals s'ha convidat a pregar especialment, dels infants de moltes escoles i col·legis que en llur innocència ofereixen sacrificis; es mobilitza, en fi, allò que es diu tota una «intendència» espiritual. Homes hi ha que es priven del tabac –i quina privació per a alguns!– o del cafè; qui resa braços en creu, qui renuncia a esbarjos lícits, malalts que han compromès llur dolor i sofriment, ferits de càncer –en sabem casos– que accepten de bon grat la mort: l'Obra dels Cursets té una filassa immensa i prodigiosa, que molts no sospiten, d'abnegació i de penitència. Sacrifici. Molt de sacrifici. I comunions. I visites estupendes al Sagrari, amb pregàries fervents i confiades. Sembla que tot aquest «embolic» dels Cursets es basa en aquesta invisible, silenciosa, actitud contemplativa d'una reraguarda ben organitzada i eficaç.

El qui torna del Curset ha estat ja iniciat en totes aquestes coses que no sabia, i acaba per sentir-se sacsejat i punyit d'una fe que si abans, en molts de casos, era teoria i fórmula, ara se li ha fet substància íntima, sang i nervi, vivència tremolosa i batec esgarrifant. No és igual tenir una ciència de la fe, que viure aquesta mateixa fe. I en això, potser, anàvem equivocats molts de cristians de missa i comunió freqüent –diària si voleu–: en que practicàvem una fe poc sentida, com una obligació indefugible però pesant, enlloc de fer-nos vida d'aquesta fe, vida que ens fa vibrar de goig i enardir d'entusiasme. Un autèntic cristià s'ha de sentir feliç àdhuc enmig de les desgràcies materials més grosses: aquesta és la lliçó de la santedat. Pensem en la «perfecta alegria» del seràfic sant Francesc. Se'ns posa al davant, en palangana de glòria, la gran loteria d'amor del nostre Pare; se'ns ofereix la possibilitat de treure la grossa d'aquesta loteria, i cada

patiment oferit a Jesús no és sinó una participació que se'ns posa a la mà. ¿Qui tornaria arrera davant una participació d'aquesta loteria que ha de guanyar el gran Premi?

Se diu que el Curset és una crida especial, i el qui l'ha viscut ha d'esdevenir un novell apòstol, un col·laborador del Crist. «El Crist compta amb tu!» — diu solemnement el sacerdot a cada novell cursetista, al peu del Sagrari, mentre li entrega, en el darrer moment de tancar el Curset, la «fulla de servicis» que el mateix interessat havia escrita poques hores abans.

D'aquesta fulla de servicis es diu que és una recepta que conté les «píndoles» que el cursetista ha de prendre, amb extremada regularitat, si en endavant vol poder escometre la vida —per tèrbola i ennegrida que es presenti— amb la mateixa rialla a la boca i l'alegria que li vessi del cor. De que el novell cursetista es convenci de la seva eficàcia, dependrà el seu gran èxit. Les «píndoles» són distintes i variades i s'han de prendre diàriament.

Per aquesta recepta, per aquesta fulla de servicis, avui és una realitat que, enmig del món, milers d'homes facin meditació diària, i combreguin també diàriament, i assisteixin a Missa, i resin el Rosari, i facin examen de consciència cada vespre, i fins s'organitzin una veritable direcció espiritual, acrescuda amb el metòdic i constant estudi i la lectura atenta dels millors llibres de divulgació teològica, d'ascesi i de mística. La conseqüència és lògica: enmig del món hi ha una florida de santedat. Els seglars s'han decidit a invadir altars. Per a tot això, encara es compta amb un remei molt poderós: el suport en els germans. Doncs bé: els germans es reuneixen en petits grups cada setmana. Aquesta reunió té lloc sota la invocació prèvia de l'Esperit Sant i es fonamenta en allò que digué Jesús: «On n'hi ha dos o tres de reunits en el meu nom, allíestic jo enmig d'ells» (Mt., VIII, 20). Després d'aquesta invocació, és examinada la fulla de servicis, i, d'una manera —moltes vegades— summament edificant es desenrotlla un col·loqui fraternal que gira sempre en torn de les mútues vivències del Crist, que acaba per encendre foguerades d'entusiasme i d'ardents propòsits per a la setmana entrant.

Així, els homes que han viscut l'experiència d'un Curset, s'arrelen en la fe, es convencen que aquesta fe pot fer mudar les muntanyes del seu lloc, que la possibilitat dels miracles no s'ha esgotada encara, i que vivim dins un clima de miracles. És allò que diríem el clima de Pentecostès. I la Pentecostès —en frase de Karl Adam— és essencialment miracle.

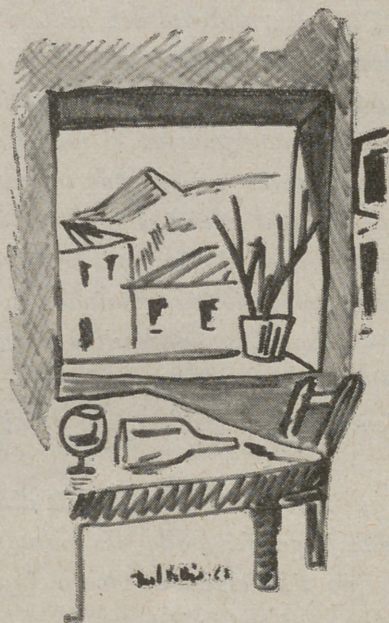
DÉU VOS GUARD

Per a aquests novells cursetistes s'ha acabat aquell cristianisme ingenu i egocèntric que sembla viure com d'almoines del grans dons del Pare; que caminen cap al Verb amb una càrrega d'obligacions i deures sense alegria. Aquests cursetistes saben que són i se senten els homes de l'Esperit Sant, del desbordament d'amor. Per això els veureu amb els ulls foguejants i amb el do d'una conversa que edifica. Perquè és arribada la Pentecostès per a ells. Per això han davallat del cenacle de llur convivència completament transformats, amb aquesta com a borratxera espiritual que escandalitza, com escandalitzava —i tornaria escandalitzar avui, si tornaven— l'actitud dels primers apòstols. I per això veureu aquests homes agenollats davant el Sagrari en unes positures ben sovint exemplaríssimes, i vessant-se entre llurs amistats en un autèntic i reial testimoni d'allò que han vist i experimentat.

¿No seran aquests Cursets una ajuda eficacíssima en la transformació actual de l'Església? ¿Podria, algú, ignorar encara, avui, aquest moviment de l'esperit cristià dels nostres dies?

MIQUEL GAYÀ

Dibuix de Biel Vallès

Opinión acatólica sobre el Concilio

Es evidente que el Concilio ha tenido el mérito de suscitar una corriente de opinión. En todo momento la atención de los órganos de información mundial ha estado polarizada en Roma.

Aparte la tendencia sensacionalista de cierta prensa fácil, parece que en los informadores ha predominado la sensatez, y creemos ver aun una mayor garantía de ponderación en los comentarios posteriores a la clausura de la primera fase conciliar, cuando queda atrás la espectacularidad, y la agitación suscitada por la gran asamblea, está en vías de sedimentación.

Para que pueda el lector formarse una idea de lo que se piensa y se escribe en los distintos campos, le ofrecemos una muestra recogida aquí y allá en diferentes sectores de la opinión mundial.

El punto de vista comunista

Nos viene oficialmente ofrecido por el corresponsal en Roma de «Literaturnaja Gazeta» (Moscou 8-12-62) en un balance de los trabajos de la primera sesión conciliar. El enfoque del corresponsal es a

todas luces político; por esto la pregunta que él mismo se hace es la siguiente: ¿Cómo reaccionará el Concilio frente a las cuestiones que conmueven a millones de de seres? A esta pregunta no puede menos de responder que el Concilio está llamado ante todo a estudiar las cuestiones internas de la Iglesia. Pero estos problemas vienen enfocados de tal modo que su solución sea para bien del catolicismo en las circunstancias actuales, buscando nuevas posibilidades para mantener su influjo y adaptar su doctrina.

Las cuestiones discutidas hasta el momento han sido tales como el uso del latín, la comunión bajo las dos especies o las fuentes de la revelación, mientras los grandes problemas actuales como la coexistencia pacífica o el alejamiento de la guerra han estado ausentes.

Pero dado el hecho de que estos problemas son candentes para grandes sectores católicos el articulista opina que los jerarcas católicos se han visto obligados a reaccionar.

En este sentido alaba la tendencia realística del Papa en cuyos mensajes y

encíclicas se rompe la línea seguida hasta ahora de condena abierta y violenta del comunismo y de perentorio apoyo a bloques como la NATO y CENTO.

El articulista alaba la prudente llamada del Papa a la paz, en las inquietantes jornadas de la crisis cubana. La concepción responde plenamente a los intereses de las fuerzas amantes de la paz; es la postura de un hombre de sentido común. Las causas de este cambio, a más de verlas en la bondad del Papa Juan, los encuentra el articulista en el modo de pensar de muchos obispos más en contacto con la realidad que la Curia y conscientes de las necesidades de los fieles.

Del artículo que venimos resumiendo se deduce que la postura comunista es esencialmente política y favorable a cuanto pueda fomentar la actual línea del partido.

Desde luego no se tienen en cuenta por nada las poderosas razones sobrenaturales que puedan guiar la actuación de la Iglesia. Sin embargo podemos constatar que el Concilio ha encontrado en esa prensa comunista un eco más bien favorable. Hechos posteriores como la liberación del Primado de Ucrania o la actitud comunista ante la concesión del premio Balzán a S. S. parecen confirmar esta línea de favor.

Cuanto este favor sea sincero nos lo dirán los hechos futuros.

Los protestantes más escépticos comienzan a esperar.

Según notificaba «Le Figaro» (París 3, 1) que a su vez reproduce el pensa-

miento del P. Schutz, prior de Taizé, precisamente por el hecho de que introduciendo entre los suyos, en lo más íntimo de la familia católica a los observadores no católicos ha dado Juan XXIII una prueba de gran audacia. Hemos sido colmados de atenciones, dice el P. Schutz por muchos obispos y nos encontramos particularmente cerca de los de América Latina. Es indudable que el movimiento ecuménico resulta enriquecido por el Concilio. Este ha suscitado entre los cristianos no católicos del mundo una gran esperanza y ha despertado una conciencia ecuménica que dormitaba; ha librado fuerzas y promovido un dinamismo creador aun en los protestantes. Muchos de ellos que no esperaban gran cosa comienzan ahora a confiar.

Confirmando este despertar de la conciencia ecuménica nos llega la noticia («The Guardian», Manchester 2, 2) de las importantes iniciativas para la unidad que tomarán las iglesias británicas, en concomitancia con la reanudación del Concilio en el próximo Septiembre; en efecto, serán reanudadas las conversaciones entre los anglicanos y la iglesia de Escocia que fueron interrumpidas hace cuatro años, y entre los anglicanos y las iglesias metodistas.

Las esperanzas de los ortodoxos.

Vienen analizadas en la revista protestante parisina «Reforme» (XII-62). No estamos en el punto soñado por algunos escritores ortodoxos de fines del siglo pasado que confiaban en un Papa que proclamara «ex cathedra» su no infalibilidad,

pero, estamos quizá, dice el articulista en el camino. Parecía en efecto que después de 1870 no existía ya sitio razonable para un Concilio y ahora he ahí que por una verdadera «inspiración» de Juan XXIII este se desarrolla en sorprendentes condiciones de espontaneidad y libertad. El Papa prefirió llamarse «Obispo de Roma» y «hermano» de los otros Obispos.

Los ortodoxos para quienes la Iglesia es esencialmente «conciliar» observan con interés esta restauración en Roma de una eclesialidad creadora.

Sin embargo los ortodoxos no dejan de mostrarse reservados, no en el sentido de desconfianza sino por la gran paciencia que se les exige. En efecto, la Iglesia que reconoce la existencia de los protestantes parece que no hace otro tanto con los ortodoxos. El esquema preparado por la correspondiente comisión se presenta con la más pobre problemática, la de «benevolencia» hacia los desidentes para los que no existe otro problema que el de reconducirles a la sede Romana.

La ortodoxia en cambio no tiene sed de benevolencia sino de verdad.

Sólo si se siente reconocida y respetada podrá colaborar en la auténtica búsqueda del Concilio: la de la naturaleza misma de la Iglesia. En el corazón de esta búsqueda y por tanto del diálogo con los ortodoxos está el problema de la sucesión de Pedro. El articulista recuerda que la colegialidad episcopal concebida por la ortodoxia se estructura en función pastoral alrededor de «centros de acuerdo» territo-

riales e incluso en torno a un centro de acuerdo universal.

No hay duda para los ortodoxos que este «primer Obispo» si se restableciera la unidad de la fe no podría ser otro que el de Roma. Pero se trata sólo de primacía como expresión de la unidad y al servicio de la misma y no precisamente de su fuente, de su raíz que permanece directamente, Cristo.

De ahí la importancia para los ortodoxos de la restauración en la Iglesia Romano del poder episcopal y de la expresión de este poder en «términos de servicio».

El artículo se adelanta a insinuar una conclusión declaradamente «ortodoxa». Mas bien que reinterpretar las formulaciones dogmáticas anteriores en el sentido de colegialidad, ¿no podría el Concilio reconocer que no expresen la verdad y que debieran retirarse?

El largo artículo que resumimos da evidentemente en el clavo de la postura ortodoxa, pero al mismo tiempo deja entrever las entretelas de ese arduo problema de la unión. ¿Hasta que punto es esta cuestión de concordia en la verdad o cuestión de prestigios y antiguos rencores históricos?

Es muy largo el camino que le resta a la Caridad, aunque a ciertas sugerencias no puede doblegarse ni incluso la caridad más comprensiva.

No faltan los comentarios desfavorables.

Tales son por ejemplo los que se encuentran en algunos artículos que al tema

del Concilio ha dedicado el, por otros motivos célebre, semanario de Hamburgo «Der Spiegel» (XII, 62). En uno de esos comentarios y bajo el título de *Curva peligrosa* sostiene que pesa sobre el Concilio una amenaza de fracaso precisamente en el hecho de que el Papa actual se comporta más democráticamente que cualquiera de sus predecesores. Juan XXIII, dice, ha dirigido la asamblea sin tener hasta ahora un programa en las discusiones... La primera sesión conciliar ha quedado por esto sin un resultado concreto. — Puede haber una parte de verdad en la afirmación del Spiegel aunque no por falta de visión del Papa Juan XXIII sino precisamente por la índole misma del Concilio que lo hace tan diverso de los precedentes.

«En el pasado, —ha escrito el Padre Rahner—, había siempre un tema y por el se hacía luego un Concilio, hoy tenemos el Concilio y hay que encontrar un tema para él».

Pero lo curioso es que donde unos

ven sombra otros ven luz y así, precisamente en esa abertura democrática que considera «Der Spiegel» peligrosa, ha visto el Cardenal Frings el hecho más notable de la primera sesión conciliar. En una entrevista concedida al diario vienés «Die Presse» (1,2) decía precisamente que la asamblea episcopal ha prometido a S. S. alcanzar esta abertura de la Iglesia superando muchas barreras históricas.

Hemos dado algún botón de muestra de distintas posturas ante el suceso conciliar, de propósito cifándonos al campo no católico por creerlo el más desconocido y por ende el más interesante para el lector desde el punto de vista informativo.

El denominador común que deducimos en este breve repaso es la conciencia de hallarse ante un hecho trascendental de beneficiosas esperanzas. Y nos halaga que sea precisamente la Iglesia Católica quien dé esa tónica de vida en medio de un mundo atormentado por tantas amenazas de destrucción y de muerte.

JUAN GENOVARD, M. SS. CC.

Dibuix de Joan Pol

EL SILENCI DE SANT JOSEP

SANT JOSEP s'aixeca dins la història envoltat d'una auriola dolça i amable. Sant Josep, el cap de la família de Natzaret. Sant Josep el silenciós, del qual no guardam cap paraula escrita, que sortís dels seus llavis.

I amb tot, Sant Josep va tenir una missió —una doble missió— que fa immensa la seva figura dins el temps.

I

Primera missió de Sant Josep: ell va legalitzar el matrimoni amb una donzella de Natzaret dins un pla de virginitat perpètua. És cosa de meravella, i ens fa sentir corpresos una determinació així, tan embiaixada respecte a les idees i a la mentalitat del seu temps.

Va esser dèria de la Donzella, la primera que va comprendre el brull de la maternitat més plena de virior, que no és altra sinó l'heroica castració voluntària, que més tard va canonitzar el Mestre de la Virginitat més fecunda que totes les maternitats juntes, puix que d'Ell varen germinar totes les coses que sense Ell jamai no haurien brullat.

La Donzella, allecorada dins la fertilitat del Sant Temple —que vessa, per sos ullals oberts al futur, dolls abundosos de promeses i d'esperances— va florir com ametler de saba reial, com ametler que queda tan enamorat de la pulcritud de sa florida, que per no perdre els seus pètals impol'luts, renuncia a la fructificació. Quedar sempre en florida!

Aquesta essència virginal va esser tan poderosa, que va embaumar les portelles de la gràcil Canà, captaire ubèrrima del millor vi, i des de sa primera floració va esser promesa a un fill de la vila abundantament regat de la règia sang dels profetes.

La colla gaudiosa se va comunicar els seus aromes de puresa, dels quals se penetraren profundament, i els seus amors esponsalics quedaren segellats amb la tumbaga d'una virginitat perpètua.

Tan intensament degué quedar sorprès Sant Josep, de la idea de Maria, que si va romandre enamorat de l'esposa, més hi quedaria del misteri d'aquella virginitat que, davant el dubte de poder esser entelada per qualsevol baf menys honest de la

HAGIOGRAFIA

---

terra, es defensa amb la forma legal del matrimoni, i fa que Sant Josep celebri les nuviàncies no amb la Donzella verge, sinó amb la preciosa virginitat de l'esposa.

Josep, guiat per l'Esperit Sant, admira, estima i calla.

* * *

Josep seria ben feliç. Cap jovencell fins aleshores, no havia tingut una estimada tan excel·lent ni de tanta vàlua, puix que totes les donzelles entreguen el seu cos intacte a l'amor del marit, però Maria va entregar la seva virginitat al mateix temps que es comprometia no solament a conservar-la en la seva plena integritat respecte d'un altre amor, sinó fins i tot respecte de l'espòs mateix, el qual s'hauria de constituir, gelosament, en el seu custodi més feal, i, com a garantia més segura, li entrega en retorn la seva pròpia virginitat d'espòs.

Preguntam si hi podria haver unes nuviàncies més perfectes, més plenes d'esperit, com aquestes que es lliguen i comprometen en una mútua prometença de dues virginitats perpètuas.

Aquella amor fou tan espiritual que per esser totalment viscuda no podia esser sensualment tastada.

La vivència d'aquestes amors tan pures forma el jou suavíssim que lliga la parella més venturosa de la terra amb llaços de pau i goig sobrenatural.

Josep és el nigul sponsalici que borrisola aquella virginitat encisadora de la més perfecta criatura que ha sortida de la gran Puresa de Déu.

Maria és una Donzella tan enamorada de la Virginitat que per tal de conservar-la s'hauria afluixat de la més sospirada maternitat de Israel.

II

Tanta de pau aviat se trobà dins un nigul de tempestat. La florida virginal de la promesa, sense que perdés la candor dels seus pètals, vet aquí que de cop i volta brotonà en el fruit més saborós del cel i de la terra.

¿Qui diria la forta sotragada del cor de Sant Josep, que n'ignorava el misteri?

Però el sol ixent de la veritat desplegà dins la seva ànima els raigs de la llum que li aclariren el misteri que el torturava. I ara començaria a comprendre —ara més que mai— tot aquell deliqui de puresa primerenca d'aquella que anava a esser la seva muller.

Tot se li tornava gran, immens, d'unes dimensions divines. La virginitat de Maria, sota l'ombra de l'Esperit Sant, fruitava en una Maternitat del mateix Déu, tot i servir sa prístina integritat virginal. I ell, l'humil Josep, el veritable espòs d'aquella virginitat que havia esdevingut tan fecunda, se troba pare del Fill de la Verge, la seva vertadera i llegítima muller que havia concebut Jesús, i com que tot allò que s'ha concebut sens adulteri dins les entranyes de l'esposa és pròpiament de l'espòs, resulta que Jesús és de Josep, i que aquest adquireix sobre Jesús un domini paternal, no solament com a pare «putatiu» (puix aquesta apel·lació és purament negativa de la paternitat natural), ni solament com a «pare nutrici» (perquè més que la paternitat,

expressa l'ofici o exercici de la mateixa), ni fins i tot com a «pare adoptiu» (ja que l'adopció més aviat allunya el sentit de paternitat perquè s'adopta un estrany i Jesús no és estrany a Josep) ni tampoc com a «pare legal» (puix significava aleshores una paternitat respecte del fill de la pròpia muller amb un altre marit, com diríem ara un «fillastre»). És, per tant, la paternitat de Sant Josep una paternitat singular, inclosa gairebé dins l'ordre hipostàtic.

Puix així com el Verb respecte de la Humanitat de Jesús és una realitat sublim que la informa totalment i fa que Jesucrist sia Déu i home vertader, i del mode com Maria és respecte del seu Fill Jesús verdadera Mare, i essent Jesús, des del primer instant de la seva concepció, vertader Déu i vertader Home i, com a conseqüència, Maria, verdadera Mare de Déu, així és Josep, respecte de Jesús, son «pare l·legitimant», puix sense Josep com a espòs de Maria, el fill d'aquesta, als ulls dels homes, hauria estat il·legítim, i per tant la persona de Josep era del tot necessària per a ocultar la virginitat de la mare i l·legitimar l'existència del fill, i complir així els plans de la Providència.

Missió sublim i divina la de Sant Josep! «Dissimular» una virginitat maternal. «L·legitimar» una maternitat virginal.

I enmig de tanta dignitat, Josep admira, estima i calla...

* * *

Gojosament carregat amb aquesta doble missió, com dos travessers de la més honorífica creu, segueix com a subtil boirella, cobrint la llum indeficient d'una Maternitat divina i d'una Divinitat humanitzada. Ja sia a Betlem on se va sentir ferit amb el rebuig dels qui no varen conèixer l'excelsitud d'aquells que captaven un soplug amical. Ja sia a l'Egipte, on la seva visita va esser rebuda com un vol d'aus emigrants, sense deixar petjada del seu pas. On se va sentir, però, sobretot, en la plenitud de la seva missió va esser amb motiu de l'enuig per la pèrdua de l'Infant Jesús que va cercar i recercar amb el pes de la responsabilitat, i com a paga del seu zel, va sentir borbollar de la boca virginal de l'esposa la dolça paraula de «pare» unida a la seva gran missió: «Ton pare i jo, vessant de pena i dolor, t'hem anat cercant...» Quins sentiments del cel brullarien dins el seu cor!

Si haguessin pogut parlar el rostit banc de fusteria, les eines del seu treball, les parets de Natzaret: com ens parlarien de l'humil nigulet sortit de les portelles de Canà per emboirar amorosívolament les brillantors divines d'aquells Cors santíssims!

I Josep dins tots els quefers de la vida, admira, estima i calla...

La missió de Sant Josep arribà als confins terrenals, i va rebre el seu digne complement. Si el Baptista va esser el Precursor de la vida mortal del Redemptor, Sant Josep ho va esser de la vida gloriosa dins el si d'Abraham, seguint en el cel i en la terra per centúries d'anys el bell treball del seu esperit: admirar, estimar i callar... No debades el llenguatge més eloqüent de l'amor contemplatiu és el Silenci

LES OLIVERES DE MALLORCA

L'OLIVERA, arbre o arbust originari de l'Orient, pertany a la família de les oleàcies, creix cultivada o subespontània en les terres litorals mediterrànies i en la zona mitjana més abrigada del mal temps.

L'ullastre és la seva forma silvestre que neix espontània a les nostres garrigues. Les oliveres són de l'espècie *Olea europaea L.*, i són arbres de fulla oblongo-lanceolada, sencera i coriàcia, blanquinosa per davall i verda i peluda per damunt, amb tonalitats d'argent.

Floreix entre el maig i el juny i fruiteja cap allà a l'octubre, estenent-se la recollida dels seus fruits fins al gener. Les flors de l'olivera, formant petits raïms, axil·lars i drets, donen unes drupes o olives, que són fruits carnosos amb un sol pinyol dur en el seu interior. Aquestes olives són després premsades a les tafones, o confitades, si són de bona qualitat, amb diversos ingredients com l'aigua-sal, el vinagre, el llorer i altres herbes aromàtiques.

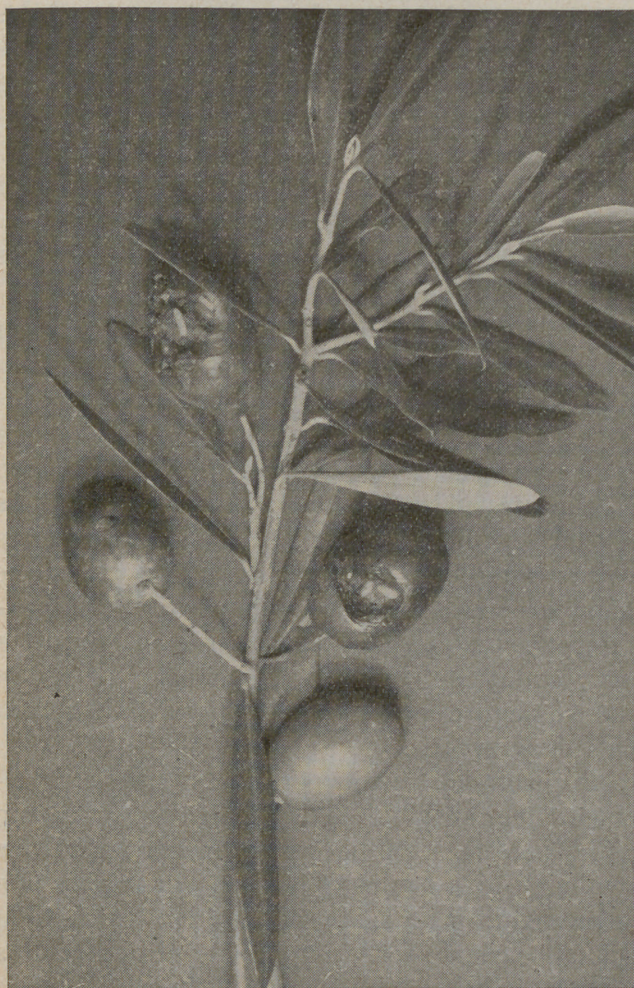
A Mallorca, l'olivera s'estén per tota la seva geografia, sobretot per les zones més caloroses i seques, formant part com a espècie característica de la comunitat vegetal que els geobotànics anomenen *Oleo-ceratonion*. Aquesta aliança és pròpia de la climax mediterrània meridional i se caracteritza per l'olivera i el garrover.

L'alzinar o *Quercetum ilicis* és una associació que s'enfila més amunt dels 600 metres, cercant terrenys humits i profunds, mentres que l'olivar no acostuma traspasar la dita altura i arrela més bé per tot el pla de l'Illa i en les valls i comellars de la seva serralada nord.

Aquest arbre forma part de la vegetació final i estable de Mallorca. Si descomptam les altures superiors als 600 metres, les marjades i terres de cultius del centre de l'illa i les associacions halòfitas de vorera de mar, la resta dels terrenys mallorquins estan poblats d'oliveres gropelludes i mil·lenàries.

L'estiu a Mallorca és generalment sec i càlid. La pluviositat és molt dèbil a la major part de l'illa i això fa que hi hagi un clima més propici per l'olivar que per l'alzinar.

La recollida de les olives i el seu oli donaven un bon guany als pagesos mallorquins, i una finca rústica, anys enrera, era ben apreciada si tenia un bon olivar.

Olives danyades per la larva del «Dacus oleae»

A les raons de caire econòmic, poc avantatjoses pel pagès, pertoca afegir les pèrdues ocasionades, des de fa uns anys, per una plaga d'insectes que piquen l'oliva i, depositant-hi els seus ous, li fan perdre aquell valor que tendria en bon estat.

Ens referim al dípter anomenat pels entomòlegs *Dacus oleae* F. i que és de la família dels múscids. Aquest insecte que tothom coneix per la «mosca de l'olivera» és molt petit: i només té uns 10 mil·límetres de llargària. Es distingeix pel color groguenc del cap i de les cames i perquè té negre l'abdomen, amb una banda longitudinal també de color groc.

La femella posa d'un a quatre ous a cada oliva. Cada ou se transforma en una larva que,

penetrant per la popa del fruit, li dóna un color vermellós. L'oliva així picada cau prematurament, surten de dintre les larves i s'afiquen dins la terra, per transformar-se una mica més tard en nimfes, de les quals sortiran, passat un mes, les noves mosques que faran malbé la següent anyada d'olives.

Visitant els olivars més propers del Santuari de Lluc, hem observat la gran quantitat d'oliva tarada per aquests insectes, que ja s'han estesos per la major part d'olivars de Mallorca i fa temps donaren una sèria preocupació als propietaris. No cal oblidar que el conreu de l'olivera ha constituït una de les principals branques de l'agricultura del nostre país.

Dacus oleae F. o mosca de l'olivera, augmentada dues vegades i mitja

Aquesta plaga, juntament amb les baixes ocasionades per les catastròfiques onades de fred de l'hivern de 1956, va minvant l'extensió dels oliverars de Mallorca. Si fa uns 10 anys hi havia unes 16.000 Ha. de cultiu d'oliveres, avui són molt menys, ja que és freqüent «treure l'olivar» per sembrar-hi altres arbres fruitals més propis de secà i més retents.

No fa molt de temps que la firma alemanya Bayer va llançar al mercat un insecticida fosforat anomenat «Dipterex» i que és molt tòxic precisament contra aquests dípters que perforen i podreixen els fruits de les oliveres. La concentració bàsica de la dissolució es d'uns 250 grams per 1 Hl. d'aigua i solen aplicar-se d'un 6% a un 25% segons l'avançament de la plaga. Sempre és millor polvoritzar l'arbre tot d'una que es veuen les picades i abans que les larves obrin a l'oliva els forats de sortida. Altres insecticides més o menys tòxics seran bons per esvaire aquesta plaga, mes no dubtem del bon resultat de l'esmentat producte, no sols per la firma que l'acredita, sinó també assegurat per les persones que han quedat satisfetes de l'aplicació en els seus oliverars.

L'olivera mereix la nostra protecció no sols perquè és espècie característica de la climax o vegetació final i estable de les terres que guaiten a la mediterrània meridional, sinó perquè, a Mallorca, és motiu de rústica ornamentació i símbol de la calma i de la pau en què s'han congriades una cultura i una espiritualitat prematurament malmesa per una torrentada de costums exòtics, que hem d'encarrilar sense perdre els nostres valors ancestrals.

GUILLEM MATEU, M. SS. CC.
Licenciat en Ciències Biològiques

Cançó de Març

EL cor dringant de juvenesa,
 com cascavell al vent,
 faig via cap a la vellesa
 sense tenir-ne esment.

*S'*apaga en tant la posta encesa
 —senyal de pluja i vent—
 i la cançó, tot just apresada,
 s'ofega en un lament.

*Sota un cel fred de menta i malva,
 oh març marcejador,
 só com la fulla a l'arbrissó*

*que es migra en la llum balba,
 tot esperant que surti l'alba
 de Ressurrecció...*

GUILLEM COLOM

Els nostres llibres

EL GUST DE LA POLS, per Maria Aurèlia Capmany (Barcelona, Ediciones DESTINO, 1962; Col·lecció «EL DOFI»).

La narració de Maria Aurèlia Capmany és intencionadament desigual: capítols dins una línia abstracta, capítols predominantment subjectius, descripcions minucioses, primfilades, estudis psicològics, retrats de la història barcelonina amb pinzellades vives i, sobretot, trossos d'una gran qualitat poètica que sor-

prenen i donen relleu a una temàtica densa molt actual.

Martí, advocat, de 24 anys, successor d'una complexa nissaga —els Gelabert, arrelats a la pagesia i amb un progressiu desenvolupament econòmic i social a Barcelona; encara distingits però ara ja menys adinerats— recerca amb curiositat dins els avantpassats gestos i situacions que puguin tenir vigència i que justifiquin la seva continuïtat, el seu paper a la vida.

COSES NOSTRES

El procés judicial d'un home condemnat per assassí s'entremescla amb les circumstàncies de l'advocat defensor. Passat i present són descrits sense continuïtat de temps. Les dades no interessien massa: és més que suficient l'evolució psicològica dels personatges. Mentres ens evadim dins el món d'ahir, de sobte, una veu —avui, ara— retorna la línia començada.

Martí és egocèntric, segur de les seves decisions. Tota classe de comprensió, d'adaptabilitat envers els altres és relativa per a ell. Vol una realitat segons la seva concepció, sense intermediaris. Encara és jove, una sopegada li farà gustar la pols de la derrota, i la solució sembla que pot arribar, tot aixecant-se deslliurat del passat amb il·lusions noves.

Trobam evocacions delicades, graciosament sentimentals —semblen velles estampes destenyides i ara curiosament restaurades— i escenes realistes traçades amb objectivitat.

Un llibre digne de figurar entre els més rellevants de la novel·lística catalana actual.

RAMON BALLESTER, M. SS. CC.

ANIMALS DESTRUCTORS DE LLEIS, *per Ricard Salvat*. (Edicions Xaloc. Mèxic, 1961).

Després de la promoció de novel·listes de la post-guerra, que, amb Josep M.ª Espinàs i Manuel de Pedrolo al front, va aconseguir assenyalar nous camins a la novel·la catalana i donar-li la plenitud d'una maduresa que potser mai no havia assolit, comença a perfilar-se una nova generació jove, de la qual Ricard Salvat ve a ser el capdavanter.

Animals destructors de lleis, la seva primera novel·la, ha tingut mala sort en l'aspecte

editorial. Escrita fa una partida d'anys, va guanyar el Premi Joanot Martorell 1958 —el darrer Premi Joanot Martorell—; però, per diverses circumstàncies, no fou publicada fins l'any 1961, a Mèxic, i ha arribat ara, retardadíssima, al nostre país. Mentrestant, Ricard Salvat s'ha dedicat intensament al teatre, guanyant nn considerable i merescut prestigi com a autor i, sobretot, com a realitzador i com a director de l'Escola d'Art Dramàtic Adrià Gual.

La novel·la que ens ocupa és, per tant, una obra de primera joventut, i amb aquest fet es relacionen els seus mèrits i també les seves limitacions.

Animals destructors de lleis és una obra important, en quant revela l'existència d'unes extraordinàries dots de narrador i una ambició plenament responsable. Ricard Salvat ha escrit aquesta novel·la emprant un estil sobri, nerviós, de ritme que porta l'acció endavant sense desmai i d'una manera absolutament eficaç. La narració reflecteix l'experiència d'un estudiant català fent de treballador a una fàbrica d'Alemanya, enfrontat amb una societat amoral, escèptica i sense esperança: unes gents que, temoregues del futur incert, es reclouen dins un present frívol, mancat d'escrúpols i de la vertadera alegria de viure. L'autor, a través d'una prosa concisa, despullada de tota casta d'ornament —de tota casta de «literatura», podríem dir—, aconsegueix comunicar-nos tota l'angoixa d'aquesta atmosfera ombrívola, tèrbola.

S'ho paga remarcar que, des del punt de vista tècnic, la novel·la està construïda d'acord amb els cànons tradicionals. No hi ha aquí l'aventura cap a procediments narratius inèdits i difícils: aquella mena de virtuosisme estructural que ha temptat alguns autors de

la generació precedent, com és el cas, per exemple, de Manuel de Pèdrolo. Tal volta això pot representar un inici de reacció enfront de la pruija formalista que fins ara ha pesat intensament damunt la nostra novel·la.

D'altra banda, tampoc trobarem a *Animals destructors de lleis* l'anàlisi psicològica, la complaença en la descripció, ni —molt menys encara— el més petit toc de lirisme. Tot és sobri, objectiu, gairebé desapassionat; i, en aquest aspecte, entra ben bé dins el gènere de «novel·la - testimoni» tan usual avui. Ja

hem apuntat que la joventut de l'autor s'hi reflecteix d'una manera evident. Gosariem afegir, ara, que aquesta actitud de rigorosa objectivitat és, en el fons, una actitud juvenil. Certes ingenuïtats que el lector pot descobrir, ací i allà, expressades molt seriosament, justifiquen aquesta sospita. Amb tot, cal repetir que *Animals destructors de lleis* és una excel·lent novel·la — una magnífica primera novel·la — pels seus propis valors i per la seva significació de cara al futur.

JOSEP MARIA LLOMPART

Vida cultural

● *A la festa dels Premis «Ciutat de Palma» d'enguany, celebrada la nit del 20 de gener prop passat, foren llorejats: Francesc Xavier Jimenez amb el Premi de Periodisme; Sebastià Mesquida i Sureda, amb el de Biografia; Llorenç Moyà Gilabert, amb el de Teatre; Joan Valls Jordà, amb el de Poesia en llengua del país; Josep Maria Forteza amb el de Poesia en llengua castellana; i Josep Maria Palau i Camps, amb el de Novel·la.*

Formaven el Jurat: Bartomeu Payeres, Josep Ensenyat, Angel Marsà, Antoni Ramis Bennàssar, Maria Antònia Suau, Llorenç Villalonga, el canonge mossèn Sebastià Garcías Palou, Gabriel Fuster Mayans, i el batle de Palma don Joan Massanet.

● *Entorn de la proclamació de Fills Il·lustres de Palma a favor dels poetes Maria Antònia Salvà i Josep Maria Tous i Maroto, s'ha aixecat a Mallorca, aquest passat hivern, una forta polseguera de discussions. Sembla que es va imposar — no saben ben bé en nom de qui, ni en nom de què — el criteri i la consigna de «no discutir». Els mèrits literaris d'un personatge que ha d'ésser proclamat Fill Il·lustre de la Ciutat no s'han de discutir.*

A propòsit d'això ha publicat a Barcelona, al diari «El Correo Catalán», un sucós article el nostre il·lustre filòleg Francesc de B. Moll, sota el títol No tan indiscutible, que ha reproduït posteriorment el setmanari «Sóller».

L'autor d'aquest article acaba dient: «Porque la verdad es que en estos tiempos en que hasta un concilio ecuménico se celebra en una atmósfera de

libertad de opinión amplísima, podemos dar por sentado que quedan ya muy pocas cosas que sean indiscutibles. Y bendigamos la hora en que esto ocurra; porque precisamente el no saber llevar los asuntos al terreno de la discusión ha sido causa de que durante siglos se dirimieran a estacazos muchas cuestiones tenidas por indiscutibles. El suelto que he comentado y los hechos que lo motivaron pueden parecer a primera vista, pura anécdota sin trascendencia. Pero yo creo todo lo contrario. Son cosas alarmantes como síntoma. Son reflejo de un sistema de defensa y agresión que perdura en unos climas cuando en otros más normales se considera caducado. Y ello no puede menos de apenarnos, no por los hechos en sí, sino por lo que significan».

Nosaltres només podem afegir: El fet d'una proclamació de Fill Il·lustre a favor d'un personatge, sigui el qui sigui, ben poca cosa afegirà als seus mèrits; en tot cas serà, o no serà, una mentida oficial penjada a les parets d'una Casa Consistorial. Poetes tenim, com el nostre Miquel Ferrà, d'immortal memòria, que s'han pogut passar ben bé, fins ara, sense ésser proclamats Fills Il·lustres i que, amb tot, estan destinats a resplendir dins la nostra història literària.

● *Llorenç Villalonga ha donat una conferència al Cercle Mallorquí dia 17 de febrer passat, sobre el tema L'art de fer novel·les.*

● *Llucmajor ha commemorat el 29 de gener d'enguany el cincquè aniversari de la mort de*

Maria Antònia Salvà. A la Sala Capitular de l'Ajuntament hi va donar una conferència el docte publicista senyor Josep Sureda Blanes sobre el tema L'infant que serà poeta.

● *A Palma ha estat instituit el Premi «Cate-riña Bernat Llinàs», dotat amb mil pessetes, per a al·lots i al·lotes de 12 a 17 anys. Serà atorgat, en concurs públic, al millor treball redactat en la nostra llengua sobre el tema La conquesta de Mallorca pel Rei En Jaume.*

● *La prestigiosa revista que surt del cenobi benedictí de Montserrat, «Serra d'or», ha merescut de la no menys prestigiosa revista «Preuves» de París, aquest comentari que signa François*

Bondy, bon amic nostre: «Montserrat publie aussi la revue mensuelle SERRA D'OR, qui est devenue une des meilleures et des plus libres de l'Europe, après avoir débuté modestement comme une sorte de bulletin des employés loïques du couvent. Les problèmes économiques et culturels de l'Espagne y son évoqués par les meilleurs jeunes écrivains».

Que una gran revista de París, que no té cap pèl de beata, parli d'una revista que surt d'un monestir catòlic, com una de les revistes millors i més lliures de l'Europa, això sí que creim que és fer, indirectament, un dels millors elogis a les activitats de l'Església. I ens en congratulam de tot cor.

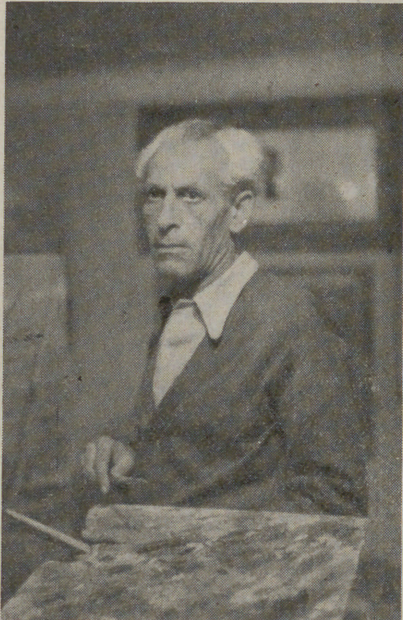
Una entrevista amb el pintor Bernat Ribot

Aquí, en el seu estudi, entre quadros —uns mig amagats, altres ben visibles—, és on podríem comprendre millor la pintura d'aquest artista que és don Bernat Ribot i Genovart. Aquí és on millor podem constatar allò que hi ha de més bell en la seva creació; aqueixes teles sàviament ordenades són la natura mateixa que l'artista ha recollit, i a la qual ha infós una certa emoció que marca la seva empremta d'home.

En contemplar les teles de Bernat Ribot, resulta impropï parlar de candor, d'ingenuïtat. Parlariem, més bé, d'una puresa espiritual, d'una espontaneïtat que donen a les seves obres una sinceritat i una netedat encisadores. Un pur lirisme.

Arribat als cinquanta anys d'edat sempre pintant, sense mestres ni acadèmies, demostra que l'artista ho fa tot a si mateix i trasllada a les teles les emocions espontànies davant els espectacles de la naturalesa que gosa traduir amb una claredat i simplicitat que emanen una forta sentor de poesia. Bernat Ribot posseeix un innat esperit d'observació i una excepcional visió del color.

Bernat Ribot, al seu estudi

Aquest cronista va parlar ja de Bernat Ribot en les *Notes d'art* de la revista «LLUC» del mes de juny de l'any passat amb motiu d'haver guanyat un premi pel seu quadro *Biniaraix* presentat al Concurs Nacional de Pintura organitzat a Madrid, i per haver exposat una col·lecció de motius mallorquins a l'oli i dibuixos a tinta a la sala d'exposicions del Cercle de Belles Arts de Palma.

Plomes ben destacades —entre les quals no tenc la més petita pretensió de contar-hi la meva— varen escriure sobre la pintura de Bernat Ribot. El poeta Guillem Colom —bon amic del pintor i d'aquest cro-

nista— va omplir unes quartilles d'afecte a l'artista en un catàleg de les obres que va exposar a l'esmentat Cercle de Belles Arts.

Avui, però, em trob a l'estudi de Bernat Ribot, dispost a parlar una estoneta amb ell. El senyor Ribot és tot naturalitat.

Li deman, primerament, que se defineixi com a pintor, i em diu:

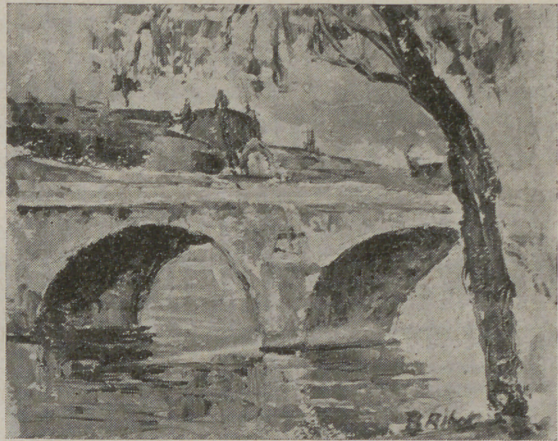
—Només et diré que pint perquè sent la pintura com una necessitat dins mi, perquè la pintura és el mitjà més adequat per expressar les meves emocions. No he anat mai a classes de dibuix, i en quant a pintar, puc dir que ja n'aprenia al temps de les meves primeres lletres.

El seu autodidactisme dóna bons resultats, puix que té per fonament la seva facultat autèntica de meravellar-se.

Altrament, la pintura de Bernat Ribot ha evolucionat molt d'ençà dels seus primers quadros, i la seva obra actual no té res a veure amb l'obra dels seus començaments. Li deman que em parli de la seva pintura actual.

—Potser no sigui jo el més indicat per enjudiciar la meva pintura d'avui. Sent que el camí es prou llarg, i el meu esperit excessivament inquiet em du a cercar camins novells. Avorresc la monotonia d'una exposició de quadros. Quant a la meva pintura, jo crec que és una evolució constant.

Encontorns de París (Tela de B. Ribot)

Ponts del Sena a París (Tela de B. Ribot)

El nostre artista treballa de bon de veres, i aquesta seva virtut del treball es reflecteix a la majoria de les seves teles. És evident que la seva pintura ha evolucionat. Etapes?

—Des d'un impressionisme que jo diria clàssic cap a un expressionisme. Crec que en algunes de les meves teles potser hi predomina l'impressionisme en quant he intentat plasmar la visió d'un moment fugisser.

TEMES D'ART

Això no obstant, i principalment, i fins potser sense adornar-me'n, les meves teles darreres reflecteixen, ja, una imatge que no té gaire cosa a veure amb allò primer, servint-me de la natura com de bastiment o esquelet per a la creació. Algú ha dit que en certes teles meves hi batega un dramatisme.

Aquest darrer estiu va esser a l'estranger. Li deman que em conti les seves impressions sobre la pintura dels països que va visitar.

— En el meu viatge i visites a les sales d'exposicions i museus de París, d'Alemanya i de Bèlgica, el meu objectiu pictòric ha canviat per complet. Em resulta difícil donar en poques paraules una idea clara de l'estat actual de la pintura principalment a França. No crec arriscat, tanmateix, de dir que en els ambients artístics de París hi sura com un aire de cansament dels esnobismes.

— ¿Com veu, senyor Ribot, el futur de la pintura?

— Crec que la pintura que anomenam abstracta, ha d'influir, encara que sembli una paradoxa, d'una manera molt beneficiosa.

— ¿Creu vostè, don Bernat, que la pintura abstracta serà la darrera etapa de l'art?

— De cap manera! Més ben dit, a França ja és una etapa que comença a ser història.

— ¿Els seus projectes per al futur?

— No vull anticipar-me als fets. El temps dirà.

Encara que sia dit entre nosaltres, el cronista creu saber que pel mes d'abril el senyor Ribot prepara una nova exposició al Cercle de Belles Arts, i, mentre el pintor segueix parlant-me del seu amor a la pintura, no em sé estar de pensar, amb satisfacció, en l'oportunitat que tindrè de parlar amb aquest artista que, repetesc, és tot ell naturalitat.

I abans d'acabar, no podria deixar de fer esment de la seva filla Maria Margarida que en l'objectiu d'aquesta entrevista m'ha servit de col·laboradora tan eficaç.

JOSEP BAUÇÀ I PISÀ

LES EXPOSICIONS

Aquarel·la de Maties Mandilego

MATIES MANDILEGO, ROCH MINUÉ (Cercle de Belles Arts)

L'exposició de Maties Mandilego al Cercle de Belles Arts ha cridat molt l'atenció i l'hem trobada ben interessant. Va presentar-hi una sèrie d'aquarel·les —unes realitzades amb uns colors fogosos, i les altres en una forma estilitzada—; unes, i altres, però, no podien deixar d'atreure l'atenció, donada la seva tècnica i delicadesa amb què han estat fetes.

També han interessat molt els seus olis. Les aquarel·les, però —hi insistim—, han cridat molt més l'atenció.

Maties Mandilego posseeix un personal sim estil d'aquarel·lista clàssic.

Roch Minué, també a l'esmentat Cercle de Belles Arts, ens ha oferit unes teles que són un vertader sedant per al qui les contempla.

La seva pintura, doncs, resulta molt agradívola, i porta el segell de la personalitat robusta de l'autor.

Roch Minué encerta en la composició, en la bellesa del colorit i també en el dibuix.

JEAN MOALLIC DE COOK (Sala Danús)

A la Sala Danús han estat exposades les darreres obres de la malaguanyada artista pintora francesa Jean Moallic de Cook, la muller d'aquell gran mestre que fou William Cook. Entre les obres exposades hi hagué paisatges, bodegons i flors.

FRANCESC SANS (Galeries Quint)

Les obres de Francesc Sans, exposades a les Galeries Quint, han cridat l'atenció per la seva emotiva expressivitat, i també per l'estil i la manera d'aplicar els procediments tècnics dels quals s'ha valgut per realitzar les seves obres.

PERE FALCÓ (Galeries Kira)

De l'artista Pèrè Falcó s'ha dit que és un pintor rigorós; que la seva pintura se troba dins una línia de responsabilitat i consciència; que és un pintor abstracte a la cera, i que la seva pintura té tintes dramàtiques que resulten, des d'un cert punt de vista, eficaces.

BUSSER (Galeries Costa)

El ja conegut artista pintor Busser ha exposat a les Galeries Costa una col·lecció d'obres sota el títol *Gènova de Mallorca, estiu 1962*. Busser ha sabut copsar el paisatge amb sinceritat. Posseeix, endemés, una vocació fabulosa que el fa triomfar pels seus propis mitjans.

Busser, que havia passat un temps d'inactivitat, no s'ha deixat abatre ni s'és desmoralitzat, ans al contrari, ha revelat la seva for-

talesa d'esperit, i, ara, en aquestes teles ha sabut guanyar una vertadera emoció estètica.

JAUME MERCANT (Galeries Minòrica)

Jaume Mercant, a la Sala Minòrica, ha exposat una sèrie d'obres realitzades amb bona tècnica, a la qual sempre ha estat feel. Mercant posseeix una sensibilitat que sap plasmar molt bé a les seves teles, donant-los un caràcter ben personal i inconfusible.

J. B. P.

LLUC PER MALLORCA...

INFORMACIÓ DEL SANTUARI

(del 15 de gener al 15 de febrer)

Any de neu...

Si hem de creure la dita popular, l'hivern 1962-63 serà un dels més benaventurats de tota aquesta primera meitat del segle XX, ja que tot l'hemisferi s'ha vist dominat per una onada de fred tan intensa com duradora, que ha fet baixar el termòmetre a unes xifres poques vegades vistes.

A la vall de Lluc, rodejats d'altres muntanyes i situats a molts de metres damunt el nivell de la mar, el fred i la neu, la pluja i el vent han estat els so-

birans absoluts, en bel·ligerància completa amb el sol i el bon temps. Pocs han estat els dies en què un o altre dels citats elements no hagi donat senyal de vida. Es ben ver, idò, que l'hivern d'enguany ha estat un autèntic any de neu. Ara no ens toca sinó esperar els seus fruits...

Lluc, dia per dia

El 25 de gener, festa commemorativa i centenària de la conversió del Beat Ramon Llull, el Santuari es ves-

teix de gala per honrar el gran precursor del modern moviment missionològic, que dóna la tònica a l'Església d'avui. El matí, missa solemne, amb sermó del P. Prior, que és tot un càntic d'exaltació de la figura i obra lul·lianes.

El dia següent, visiten la Patrona de l'Illa els alumnes filòsofs i teòlegs del Seminari Diocesà. Els acompanyen l'Excm. i Rdm. Sr. Bisbe d'Eivisa, el Rector del Seminari don Pere Sureda i els Superiors Srs. Payeres, Soler i Orvay.

Després de dinar a una font del Massanella, a la tarda la *Schola* canta per a ells una solemne Salve, presidida pel Dr. Planes, i el nostre Seminari Major els obsequià amb la representació de l'obra del «Nobel», Rabindranath Tagore, «*El carter del Rei*».

I arribam al 2 de Febrer, quan les candeles i els ciris beneïts contrasten amb la blanca neu que tot ho purifica. Oficia el P. Prior, assistint la comunitat i feligresia.

Obsequi

La Mare de Déu de Lluc i el seu Santuari han rebut una altra prova d'amor del Senyor Josep Ferragut i Pou, l'arquitecte del Cambril i de tantes d'altres obres realitzades ací, el qual ha volgut costejar la nova i rica peanya de la Verge, d'argent daurat.

Ella ja sabrà com recompensar-lo. A nosaltres només ens queda regradar-lo una vegada més.

Pelegrins agraïts

Febrer, dia 9: El fervent devot de la Moreneta don Joan Sastre i Soler, el mateix dia en què és nomenat delegat de les Joventuts de Balears, s'agenolla davant la Patrona dels mallorquins demanant-li la seva celestial protecció i encert en el nou càrrec encomanat. L'acompanyaven els dirigents senyors Antoni Ferrer i Gabriel Martorell.

Dia 10: El Sr. Benet Rebollo Valls ofereix un ciri a la Mare de Déu i dóna gràcies per la protecció rebuda fa unes setmanes, en ocasió d'un accident de circulació.

El mateix dia se canta una Salve a la intenció del senyor Jaume Torres Gost, que puja al Santuari acompanyat del seu germà, el Degà de la Seu, M. I. don Bartomeu Torres Gost, i d'altres familiars.

Dia 15: Gregori Mut, de Sencelles, fa cantar una Salve, agraïnt favors rebuts.

Lo mateix fa Isabel Noguera de Palma, curada ja d'una greu malaltia.

Matrimonis

Dia 19 de gener: Josep Gonzàlez Vicens, de Sóller, amb Joana Vicens Garau, de Palma.

Dia 2 de Febrer: Martí Suau Vives amb Magdalena Vives Òllers, tots dos naturals de Pollença.

Dia 15 de febrer: Simó Genovard March, nascut a l'Argentina, amb Catalina Pinya Pinya, de Santa Margalida.

Nota meteorològica

Màxima: 15 graus, dia 15 de febrer.

Mínima: 7 graus sota zero, dia 2 de febrer.

Pluja: 163 litres per metre quadrat.

Neu: dies 30 i 31 de gener i del 1 al 5 de febrer.

Confreres difunts

Als 80 anys, va morir a Son Servera, el passat dia 14 de febrer, el confrere Miquel Barceló Servera, fervent enamorat de la Moreneta des de la seva infantesa.

Al cel sia, i el nostre condol al seus familiars.

A Son Espanyol (Son Sardina) va morir el 28 de febrer passat, Magdalena Comas Pasqual, fervent confrassera de la Mare de Déu de Lluc, i subscriptora de la nostra revista des de la seva fundació. Al cel sia.

A Palma va morir el dia 7 de febrer, a l'edat de 83 anys, donya Maria del Carme Cortès i Pinya, confortada amb els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica. Al nostre estimat amic i col·laborador Gabriel Cortès, i a la seva esposa, enviam el nostre més sentit condol.

El passat dia 12 de febrer morí, als 53 anys d'edat, mossèn Josep Morey, rector de la parròquia de Lloseta.

La seva vida sacerdotal, plena de mèrits i de bones obres, es va veure coronada per una llarga i dolorosa malaltia.

Les seves despulles foren traslladades, en llarga acompanyada de tot el poble de Lloseta que presidia el Rvdm. Sr. Bisbe de Mallorca amb més de setanta-cinc sacerdots de tota l'Illa, al seu poble natal de Sencelles.

Tot el poble de Sencelles sortí a la plaça per veure l'arribada de la caravana fúnebre que componia més d'un centenar de cotxes, i assistir a les exè-

quies del fervent sacerdot que en vida tant ens ensenyà a sofrir, callar i perdonar.

El nostre condol als seus familiars i a la parròquia de Lloseta. I la nostra pregària a la Verge de Lluc per la salut eterna d'un dels seus devots.

Donatius per al nou Trono

Sr. Sánchez García	100'00 ptes.
D. Joan Crespí Fornari	5.000'00 »
Subscripció d'Organismes Sindicals	3.267'00 »
D. Jaume Torres Gost	100'00 »
D. Joan Sastre	125'00 »
Srta. Sebastiana Ollers	100'00 »
Una devota (Selva)	50'00 »
Magdalena Pol Matheu	50'00 »

SECCIÓ POPULAR

Dos glosadors qui valien per quatre

DURANT els dos segles passats eren molt sovint les disputes entre els glosadors, brega polèmica de cervells privilegiats, homes singulars que feien rimes amb la velocitat del pensament, i que foren com uns herois populars, animadors a les festes dels pobles, sense més premi al seu talent que l'admiració dels altres.

El fill de la Gatellera

A Pollença era molt conegut «En Gateller» i en conten una anècdota d'una vegada que va anar a la fira d'un altre poble, on un glosador local li va enflocar:

«El fill de la Gatellera,
Em van dir, no sé si és ver,
Que va néixer dins la Malè,
Davall una carritxera».

La gent que escoltava, esclafiren a riure i ja donaven el glosador pollencí per perdut, però aquest a l'instant respongué:

«Bon germà, això no fa pobre,
Si no vaig néixer a bon llit.
El Bon Jesús qui és tan ric,
Va néixer dins una cova,
Al fil de la mitja nit».

DICCIONARI CASTELLÀ - CATALÀ I CATALÀ - CASTELLÀ

de S. Albertí (2.ª edició)

Extensió sense precedents—Clara separació entre accepcions i sinònims—Extraordinària abundor de locucions i refranys—Nom tècnic per a les veus de zoologia i botànica—Resum gramatical—Apèndix geogràfic i de noms de fonts.

La riquesa de vocabulari emprat en les equivalències permet d'usar l'obra com a DICCIONARI CATALÀ DE SINÒNIMS

El millor diccionari d'equivalències publicat fins a la data. (Francesc de B. Moll, Diccionari C. V. B., fasc. 188).

Preu: 450 ptes. Facilitats d'adquisició en quatre terminis

Distribució:
DIFUSORA GENERAL
Trafalgar, 76 — Barcelona (10)
Tel. 231 10 85

BANCA MARCH, S A.

CAPITAL: 50.000.000 de pesetas
totalmente desembolsado
RESERVAS: 300.000.000 de pesetas

Domicilio Social:
PALMA DE MALLORCA
San Miguel, 17 - Teléf. 24805 (5 líneas)

Agencias Urbanas:
Puerta San Antonio
Plaza Pío XII

SUCURSALES:
Felanitx, Inca, Llucmayor, Manacor,
La Puebla y Tarrasa (Barcelona)

Realiza toda clase de operaciones de
Banca, Bolsa, Cambio

CAMARA ACORAZADA
CON COMPARTIMIENTOS
DE ALQUILER

Aprobado por el Banco de España,
con el número 4.971

Calzados Isleños, S. A.

+

Fábrica y Oficinas:

Manuel Guasp, 43 - Teléfono 11520

Telegramas: "Isleños"

Palma de Mallorca

Fábrica de piedra artificial - Cemento
armado, Mosaicos, Azulejos e imitaciones
a Mármol

JUAN ESTELA

Calle Aragón, 60
Teléfono 12320

(Carretera de Inca)
Palma de Mallorca

*Destilerías de Anisados y Licores
Cosechero y Exportador de Alcaparras*

Jorge Perelló Serra

*Carretera de Sóller - Apartado 187 - Teléfono 25696
Dirección telegráfica: GELLODRA - Palma de Mallorca*

SECCIÓ POPULAR

I aquell glosador va quedar sense paraula i se'n va anar a fer les seves rimes iròniques a un altre homo que fos menys llest...

Na Mas de Valldemossa

Entre les collidores que treballaven a «S'Estaca», possessió entre Ses Pites i Miramar, n'hi havia una, anomenada Na Mas, que tenia fama de glosadora.

Un dia, l'arxiduc d'Àustria, que era l'amo d'aquell indret i que estimava ferm les arts populars, li digué:

— Escolta... ¿I que no m'has de fer una glosa?

— Ai, senyor! Jo no en sé fer, de gloses per un príncep com vostè...

— Que jo sigui príncep o no, això no vol dir res... Vui que em facis una glosa...

— Mirau, senyor, que ses meves gloses mosseguen i vos sabrà greu!

— Si me fas una glosa, jo te donaré un duro...

Quan ella va sentir això, mudà de cantet, i amagant la vergonya, li amollà:

«Diuen que un ase molt val,
Si el tenen quan l'han mester.
Jo en tenc un i em camp molt bé
Perquè és de sang reial.
Senyoret, no ho prengui a mal:
Ses gloses que jo sé fer,
Quan les han pesades bé,
Valen vint i un real».

Però l'arxiduc era un bon humorista, i encara que l'haguessin tractat d'ase i de príncep al mateix temps, ho prengué com

SECCIÓ POPULAR

és natural, a rialles i pagant-li els vint i un reals, se'n tornà feliç i content cap a son palau de Miramar seguit pel seu estol de criats.

MIQUEL FERRÀ I MARTORELL

COVERBOS DE MODA

A una escola, el mestre explica als seus deixebles lo que són els peixos, i després demana:

—Hala, Toni, posa un exemple!

I en Toni contesta, tot rabent:

—Les arengades!

—Molt bé! —respon el mestre—.

Veiam, tu, Pepet, un altre exemple.

—L'enamorat de la meva germana —contesta en Pepet.

—Aquesta sí que m'és bona, Pepet! Però, i què dius?

—Sí, senyor!... Perquè jo vaig sentir com mumare li deia ahir a la meva germana: «Escolta, nina, aquest peix ha picat... Ara, estigues alerta que no et fugi, com els altres».

* * *

Al tren de Sa Pobra se troben dos amics que feren el servici plegats, i se saluden:

—Bon dia, Gori! Quant de temps sense veure't! I a on li pegam? Que potser vas en viatges de negoci?

—No, faig el meu viatge de lluna de mel. M'he casat.

DROGUERIA

VILA

MATERIAL FOTOGRAFICO

Sta. Eulalia, 2 - Teléf. 12461 - Palma

GALLETAS, CHOCOLATE, BOMBONES, CAMELOS

SAL LAS ROCAS

Cordelería, 54 - Teléf. 14116 - Palma

Almacenes Casa Ribas

Herederos de Vicente Juan

Fabricantes

San Nicolás, 14-18

MANTAS - ALFOMBRAS - TAPICERIAS
TEJIDOS TODAS CLASES

Galletas Cetre

Fábrica y Despacho: Bolsería, 7

Teléfono 11715 - Palma de Mallorca

Fábrica de Licores

Antonio Morey

La Bolsa de los Licores

S. José, 15-Teléf. 69 — Binissalem

FERRETERIA

SAN MIGUEL

DROGUERIA

San Miguel, 34 y 36 - Gater, 1 - Teléfono 23822
PALMA DE MALLORCA

CERERIA BARCELO

Velas litúrgicas, calidades para la
Santa Misa y Exposición del Santísimo

San Miguel, 142 Palma de Mallorca

CREDITO BALEAR S.A.

Fundado en el año 1872
PALMA DE MALLORCA
Sucursales en Madrid y las principales
plazas de las Islas Baleares.
Efectúa toda clase de operaciones
bancarias.

Aprobado por la Direc. Gral. de Banca y Bolsa

Hija de Sebastián Falconer
Almacén de Cordeleria - Alpargateria
Sindicato, 66 - Telef. 22067 - Palma

FRIO INDUSTRIAL S.A.
Instalaciones frigoríficas automáticas
Aire acondicionado — Calefacción
Consúltenos y le orientaremos, sin compromiso
Viñaza, 36 - Teléfono 27940 (tres líneas)
PALMA DE MALLORCA

FAJAS REINA

JOSE TOUS FERRER, 1
TEL. 16088 - PALMA

TALLER DE TAPICERIA
Vicente Hernández

Especialidad en cortinajes - Sillones gran confort - Salones y muebles de encargo.
Arquitecto Regnés, 3-T. 11451 PALMA DE MALLORCA

Cordeleria
Catalá y Riutort, S. L.

Lonjeta, 14 - Telef. 21761
Palma de Mallorca

MARTIN MORA

Aparejador y Contratista de obras
C. Velázquez, 28 - Teléfs. 32363 - 11091
PALMA DE MALLORCA

SECCIÓ POPULAR

—Bona idea! M'agradarà molt conèixer la teva dona i saludar-la.

—Idò, mira: ella no ve!

—¿I això?

—Molt natural! M'he casat amb una viuda, i com que ella ja havia fet el seu viatge de lluna de mel..., ara el vaig a fer jo tot sol!

* * *

A un quarter, el sergent que instrueix els reclutes, li diu al més beneït de la secció:

—Surt de la fila i posa't el darrer.

El recluta creu i fa allò que li manen, però torna ben aviat i li diu al sergent:

—Sergent, hi he anat... però resulta que ja n'hi ha un a la coa!

* * *

A uns exàmens pregunta el catedràtic:

—¿Quin és el primer símptoma de la proximitat de la mort?

I l'alumne contesta:

—L'arribada del metge.

* * *

Amb motiu d'un accident que passa pel carrer, acut thothom a veure què hi ha. Un atropellat, jeu en terra. Tothom el dóna per mort.

Alguns intenten diverses comprovacions, i finalment n'hi ha un que exclama:

—No hi ha cap dubte, és ben mort.

Li he ficat la mà a la butxaca de la cartera i no ha fet cap menció.

* * *

SECCIÓ POPULAR

Dues senyores volen saludar-se en termes de bona galanteria:

—Quina seda més preciosa, senyora, aquesta seda del seu vestit! Ningú diria que aquest teixit tan meravellós puga venir d'un cuc tan miserable.

—Escolti: jo no puc consentir que vostè insulti d'aquesta manera el meu homo.

* * *

Entre dones.

Una amiga li vol posar un poquet de verí en el cor de la seva companyona. I com que sap que s'ha de casar, intenta fer-la dubtar de que el seu enamorat l'estima de debò:

—Vaja! Això no em preocupa cap mica! Està boig per mi!

—Sí; però podria tenir qualque estona de lucidesa!

* * *

N'Antònia li diu a un dels seus amics!

—¿I no em felicites sabent que avui faig els meus vint anys?

—¿Una altra vegada? Cada any me dius lo mateix!

* * *

A algú que passa, li crida l'atenció veure dos homes que amb una escala llarga, molt llarga, s'enfilen al campanar. Mentre un puja, l'altra aguanta ben fort.

El qui passa, pregunta:

—¿Que hi ha res de nou, o és que heu de repassar el rellotge?

—No, senyor; és que el meu amic i jo tots dos som lloscos i volíem sobre quina hora és...

* * *

SEGUROS QUE PRACTICA:

VIDA, ROBO, GANADO, INCENDIOS CRISTALES, COSECHAS, PEDRISCO, INDIVIDUAL, ENFERMEDAD, TRANSPORTES (Aéreos, marítimos y terrestres) CINE MATOGRAFIA, RESPONSABILIDAD CIVIL, PERDIDA DE BENEFICIOS, ACCIDENTES DE TRABAJO Y COMBINADO DE INCENDIO Y ROBO.

Sucursales, Delegaciones o Agencias en todas las poblaciones de España.

Dirección general: Vía Roma, 45

Teléf. 12803 (seis líneas)

PALMA DE MALLORCA

Maderas del País y Extranjeras

Tableros y Chapas

Miguel Company Campins

Proveedores del Santuario de Lluc

Dirección Telegráfica: MICOMPI

Calle Palma, 43 y 45

Teléf. n.º 11 - CONSELL - (Mallorca)

Calle General Gode, 2 y 4

Taller Mecánico

Hijos de Jacinto Soberats

Venta Motores y Bombas

Guarch

Mayor, 45 - Teléf. 45

La Puebla

L'efecte del **FLOID After-Shave Lotion** damunt el cutis irritat per la navalla o fulla d'afaitar és instantani. El refresca i vivifica, calma l'ardor i esterilitza qualsevol rascada o petit tall, evitant així el perill d'una infecció

Estimula els teixits i rejuveneix el cutis, donant-li una agradabilíssima sensació de confort que dura tot el dia. El seu perfum és distingit i masculí.

La loció **FLOID** per a després d'afaitar-se es ven per tot el món.

AFTER SHAVE LOTION

New
Floïd
HAUGROLISED

SECCIÓ POPULAR

Quan l'enamorat va haver fuit, son pare cridà la seva filla, i li digué:

—Fieta, En Bielet m'ha demanat la teva mà, i jo l'hi he concedida.

—Però, mon pare! —se va queixar l'al·lota—, jo no puc deixar mumare!

I son pare li respongué:

—Això rai! Du-la-te'n amb tu.

* * *

Un senyor que se n'anava tot tranquil pel carrer, se troba que algú li dóna una enpemtà que gairebé el fa pegar de nas p'en terra.

—Però... què passa? ¿Ha perdut el coneixement?

—Sí, senyor! ¿Què hi ha de nou?

* * *

A un taller d'adobs de ràdio:

—Aquest senyor em vol fer creure que en deu anys no ha pagat cap cèntim en adobs del seu aparell de ràdio.

—I és ben ver! Li ho puc garantir... Perquè tots els adobs els he fets jo mateix!

* * *

Don Xesc, que és financer ben acreditat, li dóna bons consells a un fillet seu:

—Els doblers, fiet meu, els has d'invertir en coses que et sien útils: fàbriques, negocis, etc. ¿Què has fet d'aquelles cent pessetes que et va donar la tia pel teu sant?

—Els he invertits en el negoci del confiter del cap de cantó.

* * *

ANUNCI
RESERVAT

SECCIÓ POPULAR

Li pregunta un infant al seu pare:

—Munpare, i perquè se diu «llengo materna»?

—Ai, fiet! perquè és la llengo que s'estila més a totes les cases...

* * *

A la sala de visites de ca'l metge, una velleta espera tota sola. L'infermera li diu:

—Senyora, avui el metge no vendrà.

La bona veieta fa la mitja riaia, i se fica ben asseguda a la butaca.

—Senyora, li he dit que avui no ve el metge.

La veieta torna fer la mitja, sense donar-se per enterada.

Allavors l'infermera pren llapiç i paper i li escriu: «Avui no vendrà el metge». I li presenta el paperet.

La bona veieta contesta:

—Ah!.. Vol fer el favor de llegir-me'l, que som una miqueta llosca?

* * *

Un misser jove conversa amb un delinqüent que ha de defensar, i li diu:

—Prendré molt d'interés en la seva defensa, perquè vostè és el meu primer client.

—Idò miri, quina casualitat. També vostè és el meu primer client.

—Jo?

—Sí, va esser a vostè a qui li vaig treure la primera cartera que he robat en la meva vida...

FÁBRICA ESPECIAL DE MEDALLAS RELIGIOSAS, EN TODA CLASE DE METALES PARA SANTUARIOS Y COMUNIDADES

FABRICACIÓN ESPECIAL DE ROSARIOS Y ARTÍCULOS RELIGIOSOS, PROPIOS PARA SANTUARIOS

EMILIO SALA

Medalla de Oro, Exposición Internacional
Barcelona 1929

Casa fundada en el año 1899

Concejo de Ciento, 76 Teléfono 223 45 45

BARCELONA (15)

*Para su ganado lo mejor
Pienso*

Piema Protector

*Pollitos carne Cornish - White Rock
Superponedora Lykes*

Información y Ventas:

Honderos, 95 - Palma

*Fundición de hierro,
Metales y construcción de modelos*

Metalúrgicas Palma

FUNDICION Y TALLERES:

Semolera, 31 - 35 - Teléfono 22087

ALMACEN: Oriente, s. n.

OFICINAS: Fontirroig, 2

PALMA DE MALLORCA

LLUC

Revista mensual

publicada amb llicència eclesiàstica

Depòsit Legal: P. M. 276 - 1958

DIRECTOR:

P. Cristòfor Veny, M. SS. CC.

Santuari de LLUC (Mallorca)

ADMINISTRACIÓ:

P. Josep Verd, M. SS. CC.

C. Paz, 3 - PALMA DE MALLORCA

Preus de subscripció:

Ordinària: 50 pessetes l'any

Mínima de protector: 100 ptes. l'any

Número solt: 10 pessetes